

PÕHISEADUSE SUHTES TEHTUD ETTEPANEKUD
STENOGRAMMIDEST

Saadik	Ettepaneku sisu	Põhiseaduse §
Ü. Uluots st. 17.03.92 lk. 88-89	Võtta arvesse 6.02.ekspertgrupi alternatiivid, viia teksti sisse. Rakendusotsus on ÜN prioriteet.	Raidla grupi alternatiivid (§ 57;81 jt.)
A. Sirendi st. 18.03 lk. 104		
J. Allik	Mõiste "inimväärikus" ei sobi Mõiste "kõlblus" ei kõlba PS-sse.	§ 10 § 26,45,47
st. 17.03. lk. 90	"Meelevaldselt ei tohi kelleltki elu võtta" - ei saa üheselt tõlgendada sõna "meelevaldselt". Ametikeelud Riigikogu liikmele ja Valitsuse liikmele peaksid olema samasugused. Presidendi valimine ei ole sõnas- tatud lõpetatult. Mis saab, kui president keeldub peaministri ettepanekust? Mida tähendab "samal alusel" umb- usalduse avaldamine? Kas peale 3 kuud võib erakorralist seisukorda jätkata? Vaja tugevama regulatsiooni ja tasakaalustamise õigusega presidenti (veto kummutamiseks pool Riigikogu koosseisust; PS muutmise algatamise õigus; mitte sätestada Riigikogu kvoorumit, see jääb reglemendi küsimuseks)	§ 16 § 64 -101, § 77 § 81 § 92 § 99 § 131 § 109 § 163 § 72
E. Leisson st. 17.03 lk.93	Mõiste "vähemusrahvused" on kitsam kui "rahvusvähemused".	§ 50,51
A. Ristkok	Eesti rahvuse kaitse tagatised puuduvad. PS laiendab võimulolijate suvalist otsustusvalda. Kehtestamata on juhtorganite funktsioonid ja vastutus. Iga juhtimisorgan saab oma võimkonnas piiramatu varade kasutamise õiguse. Fikseerida riigikaitse funktsioon. Riigikogu kvoorum demokraatlikumaks. Rahva esindajatele esindamiskohustus ning vastutus selle eest. Võimulolijate suhe tulundusettevõttesse. Seostada r.ressursside kasutus riigijuhtimise funktsiooniga Kaotada § 165 lg. 3.	§ 1 § 126 § 72 § 63 § 77, 101 § 165 lg.3

2.

S. Sovetnikov st. 18.03. lk. 107	Rahvaarutelu. § 56 jt., millele seal viidatakse?	§ 56
G. Izraeljan st. 18.03. lk. 109	§ 1 ja 57 vastuolus (rahva mõiste asendunud kodanike mõistega). Eesti elanike õigusi piiratakse võrreldes kodanike õigusega (§ 13, 15, 16). Kadunud on õigus tööle. § 36 - iga eestlane võib asuda Eestisse. Aga mitte-eestlane? (Vastuolu § 27, kus mehel ja naisel võrdsed õigused). § 65 - Riigikogu liige peaks omal soovil saama lahkuda. § 67 - sõnastada, et Riigikogu vabastab presidendi. President ei tohiks saada Riigikogu laiali saata § 81 - miks sünnijärgne kodanik võib saada presidendiks? Tuleks laiendada. § 84 - võiks saada ka tervislikel põhjustel. § 125 -124 - konflikti provotseerimise allikas tuleviku jaoks (piir).	§ 1-857 § 29 § 36-827 § 65 § 67 § 81 § 84 § 124-125
A. Maarend st. 18.03. lk. 112	§ 66 võimaldab võimu koondumist, diktatuuri teket. Võimude lahususe printsiipi järgi ei järgita. Tuleks suurendada presidendi volitusi, et ta saaks toeks täitevvõimule. § 44 - ohtlik piirang ajakirjandusele! § 84 lg. 2, § 65 lg. 2 välja jätta! (kus kohus võib tagandada parlamendi liikme või presidendi).	§ 66 § 4 § 44 § 65 lg. 2p.2 § 84 lg. 2p.2
A. Zöbin st. 18.03. lk. 113	Rahvas tahab valida presidenti. Presidendi liiga suured volitused, kuni diktatuurini välja. Riigikogul statisti roll. § 22 - mida tähendab mõiste lähedased? § 56 - ilmne venevastane suund! Tuleks täpselt sätestada, millises asutuses ja kellena ei tohi mittekodanik töötada. § 54 lg. 2 - ära koristada! Liiga segane. § 72 - 1/4 Riigikogu on absurdne (kvoorum). § 75 - vaja poolthääle enamust koosseisust. § 124 - piir!	§ 81, § 57 § 80 § 22 § 56, 30 § 54 lg. 2 § 72 § 75 § 124
E. Savisaar st. 18.03. lk. 121	Presidendi otsevalimised. Rahvaalgatuse põhimõte.	§ 81, 57, § 57

135

3.

P. Kask st. 18.03. lk. 120	Presidendi otsevalimine esimesel korral ei rahulda! Just esimesel korral juurutatakse traditsioon.	Rakendus- otsus
A. Junti st. 18.03. lk. 125	Esimene president parlamendi poolt, edasi rahva poolt - see oleks kompromiss.	Rakendus- otsus
R. Järlik st. 18.03. lk. 130	Presidendi otsevalimised. Rahvaalgatus.	§ 81, 57. § 57
T. Käbin st. 18.03. lk. 134	Piiriküsimus. Kuidas jõustub § 124? Prokuratuuri probleem lahendamata. Julgeoleku juhtimine lahendamata. Tasakaal Riigikogu ja valitsuse vahel ebastabiilne.	§ 124
J. Telgmaa st. 18.03. lk. 138	Riigikogu liikme seotus mandaadiga peab jääma. President ei ole tasakaalustaja, aga peaks olema. Presidendil võimu ainult eriolukorras, muidu võim puudub. Puudub ka seadusandliku algatuse õigus. Eesti administratiivne jaotus; - kohalikku võimu puudutav on liiga visandlik.	§ 63 § 80 § 80 XIV ptk.
T. Kork st. 18.03. lk. 141	§ 124 - piiriküsimuse sõnastus ellimeerib võimaluse läbirääkimisteks.	§ 124
V. Pohla eraldi	Keskkonnakaitse eraldi peatükk!	§ 53 arvestatud osaliselt
M. Madisson (Põlva Maavolikogu) eraldi	Rahvaalgatus + presidendivalimised. Omavalitsuse küsimused. Riigikogu kvoorum.	
Keskfraktsioon eraldi	Piiriküsimus Presidendil ei tohi olla seadusandliku algatuse õigust, vetoõigust. Riigikogu kvoorum mitte üle 1/3. Rahvaalgatusõigus	§ 124 § 57, 105
ESDP eraldi	Rahvusriikluse sõnastus Lahendada võimalus, et erakondades võiksid olla ka mittekodanikud.	§ 1 § 48
H. Eller eraldi	...julgeolekuteenistuse peadirektori... Lisada p.12: nimetab kohalike omavalitsuste ettepanekul linnapead, maavanemad.	§ 80 p. 10 § 80 p. 12
K. Ellik	Lisada: julgeolekuteenistuse Rahvas valigu maa- ja vallavanemad jt.	§ 128 lg.1 XIV ptk. (§ 158 jt.)

Ülemnõukogu redaktsiooni-
komisjoni esimees
24. märts 1992

Ü. Aaskivi